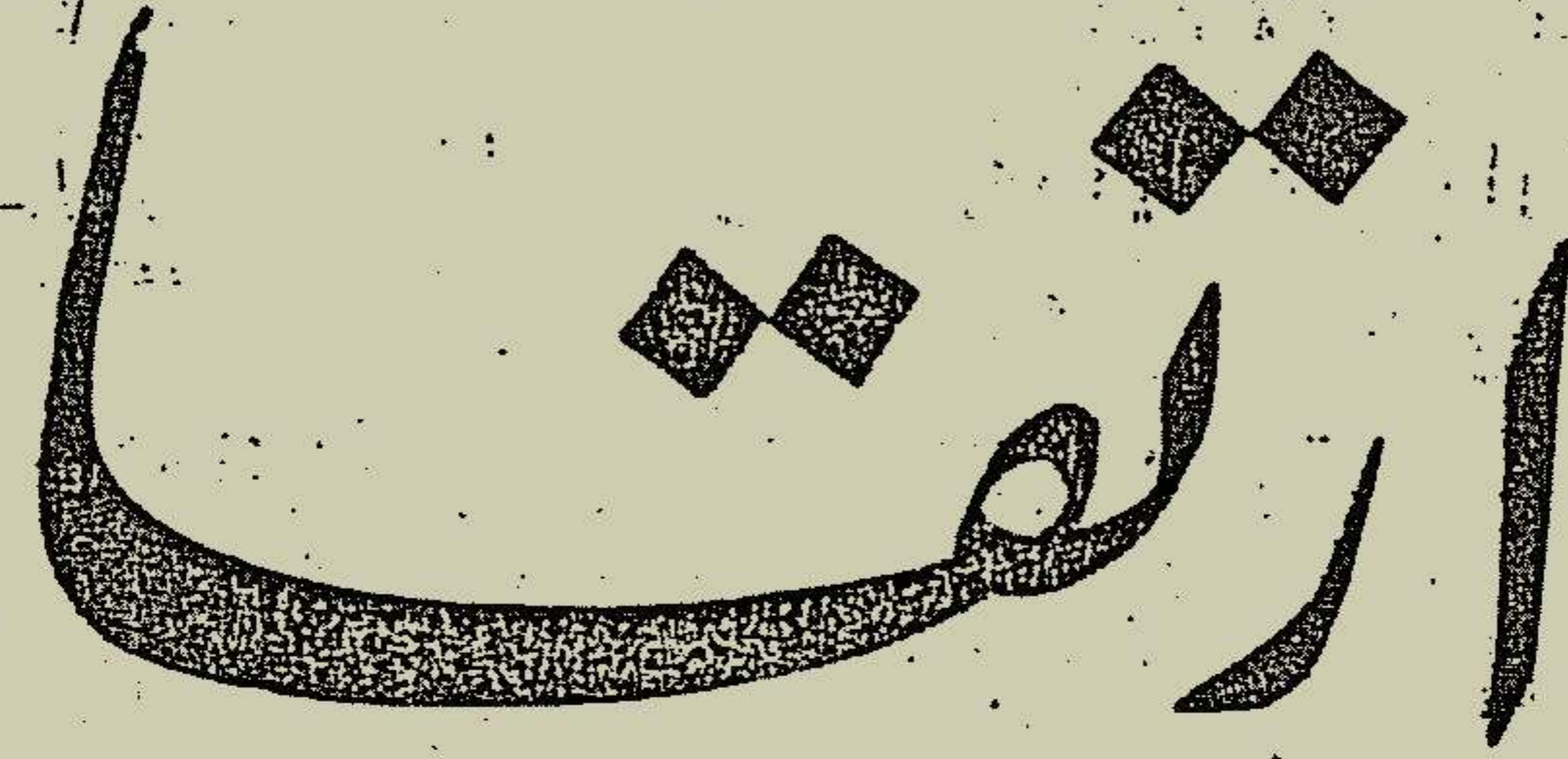

ادبیات ، فنون عسکریه و بحریه ،
وتاریخ و تجارت و زراعت و صنایع
ومعارف و امور نافعه و اکادمی فخرآدن
باحث منصور جریده در . هر نوع خصوصیات
ایچون غزنی مدیری طاهر بکه مراجعت اولنور

(ارتقا) نك - استانبول و طشره
ایچون بر سنه لك ابوسی ۳۲
غروشدور . پوسته پولی مقبولدر .
مخالفی بالجملة ارباب قلمه آچیقدر . هر الی قلم
ملوتان یازده بیلیر . مرکزی باب عالی
جاده سنده « معلومات » اداره خانه سیدره

استانبول ایچون نسخه سی : ۱۰ پاره یه در

شمه یلک جمعه کونلری نشر اولنور

طشره ایچون نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

ثبیت ایدم، چونکه اوچار کولر تکرار
ایلر میسک اولادیک آلام ایله اتفاق ؟
سودالر مغربی محاط اولدیگ آفاق،
اولمشی محیطک، کیجه لر، مشرق اشعار؟
بر نظره دعوت کیدر لرزش تابک،
پنهان بیلله اولسهک طویارم صحت خطابک،
رؤیای شبام سکا بر معکس دیدار،
اولش کبی همدم سکا بیکارجه عصر لر،
ماضیمی معالی شئونیه سلاملار
یرناتهای کیجه، بر محشر اسرار.

فائق عالی

جزای پیمان

— حسین سیرت —

بوشب، بوشب ینه کوردم ملول مهتابی،
آفاجلرک آراسندن — تمب نمون کلل
ظلال عشق ایله پوشیه — بر خیال کبی —
ایدر هوا جس سودایی روحه اجمال،
فیصلیدیلر طویولور هب کسک کسک، کویا
بوتون محبت دایر بر مشامردر.
اوکنده ایلورم کشف روح بی پروا،
بوشب سرائر سودایه صانکه مقبره در!
سنکله آغلامق ایستردم آم بن بویکجه.
بوماهتاب ملولک اوکنده اولجه
اولان یمیلری برلکه یادیدوب.. دکزک
بوانکینک، بویک قارشینده، کل کوزم،
اولن یمیلر ایچون کل براز حجاب ایدم،
بودر جزاسی بزم جرم شاعرانه مزک!

احمد کمال

وجدانه قارشی

حقیقت سربسته واقف دل آکاهمز وارد
نه لازم غیره میل ایتمک بزم اللهمز وارد
بوتوفیق خدادرکه طواف بیت لاهوته
دلیل عشق دیرلر برکوزل همراهمز وارد
ضیای ماهتاب آفاقه کرچه پرتو افشاندر
دله لمعه نثار ایلر بزمده ماهمز وارد
غم حیران جانانه طینمز قلب حزن انکیز
توکنمز هر سحرکه برفغان و آهمز وارد
بر زربنی: عمر لطیف

باغچوان قیزی

بر نورسیده غنچه کبی صاف و دلنواز

یا پراقلرک ایچنده بکا انکشاف ایدر
اوقشار کبی عذارینی دست بری ناز
مردم سحر
برکبه در کوکر جینمک آشیانه سی
هر کون طلوعه قارشی چیقار، چهره کوستر
حزن و ملال ایچنده کی مهم ترانه سی
روحده مستر
چیلای آیاقلری کومولورکن چنلره
نمشل نور یاری تخیل ایدر جلال
زرین قانادلرله کلیر فکر مغبره
بروزل خیال!

شعر لطیفی کیزی لبند صباوتک
طفل غرامه ننی اوقور، کندنی بی خبر!..
صافیت حیانی بوورد بکارنک

بیک جهان دکر
الار جامورلو، زلفی پریشان، برهنه یا
نمناک سزه تارالاردن ایدر ظهور
باغین نکاهی — حس ایدرم — حزنه مبتلا
آلوده فتور
اک ساده برکوزلک ایچنده، برانقسام
رشک ایلسون بو حاله باقوب آسمان قیزی
ایلر بوتون کوزلری افتاده غرام
باغچوان قیزی
محمد جلال

ادبیات فارسیه نمونه لرندن:

حضرت شیخ سعدینک:

روزی که زیر خاک تن مانهان شود
وانها که کرده ایم بکایک عیان شود
مطعمی قصیده غراسنک، آلا ترجمه سی:
جسممز، زیر خاکده نهان اولدینی
کون بتون افسانمز بر بربر میدان
چیقار.
الهی! جهان آخرته عزم ایتدیکمز
زمان بوبنده کلک کداهنی عفو ایت.
فریاد او زماندن که وجود نازنینمز فراش
ذاته دوشوب طاقتدن قالیر.
بزم بویله اسیر فراش اولدیغمزی
دوستلر مزه خبر ویرلر. هر زمان ایفای
رسم عبادت ایچون آنلردن بری کلیر.
خال بوکه بزم کوکنده محبتی اولان کیمسه
مشفقدر، بردوا بولمق ایچون آنک بونک
یانه کیدر.

طیبب جلب اولنوب چهره مزی
عطف نظر ایدر. حالمزی آکلابوب
امیدی قطع ایدمک دیرک:
فلان علاجی آلدیریکز، سزک ایچون
غایت فائده لیدر.

حال بوکه بزم ایچون بوا مید ایله بک
چوق زیانه کرتار اولمق محققدر.
شاید برایکی کونلک عمر مزدها قالمش
ایسه آنلرده فائده وزیان فکر یله کچوب
کیدر.
دوستلر، چهره مزک حال اصلیندن
تحول ایلرک کلکونی صا زاروب صولاجیه
قدر — حال نصل اولوردیه هب عاقبتی
دوشونوب طور لرلر.

مرض، وجود مزده بر صورتله اثر
ایدرک کال ضفعدن ایله که دوزنر. کشتی
وجود ورطه هلاک دوشر، عملدن قالوب
بی بدبان اولور.

قبض روح زماننده ملائکه نک کلوب
کیندیکنی کوره رک کوزمز خون افشان
اولغه باشلار.

اوجام زهرناکی طاده جغمز زمان
کله منجیه شهادتله تلذذ لسان ایتمک کمز
لازمه دندر.

یارب! بزمه وزمان یاردم ایله که دیلمز
قلبمز ایله هم آواز شهادت اولسون. ایمانزی
شیطان لعینک غارتندن محافظه ایله، تا که
عذاب و خشمکدن جائز امان بولسون.
روح و جسممز فی الجمله یکدیگرندن
افتراق ایدر، قوش قفصندن چیقوب
آشیانکیر اولور.

ا کر جان، پلید ایسه اسفل سافلینه اینر،
پاک ایسه اعلا ی علینه چیقار.

خانه ده (افندی اولدی) دیه بر فریاد در
قویار، اوک اوست قاتی، آلت قاتی آوفغان
ایله طولار. بر طرفده مخدوم (های های)
دیه آغلار، بر طرفده کریمه یایق یایق
فریاد ایدرک باغربنی داغلار.

تابوتی، پاموخی، کفنی تدارک ایدوب
غسالی جلب ایدرلر. ذا کرلرک های هوئی
دنیا بی طونار. قبرک یانه قدر کتیر لرلر.
نمازینی قیلدقدن صکره هر کس خانه سینه
عودت ایدوب ایشله مشغول اولور.

جسممز اوخا کداندن محبوس و مستمند
اوله رق قالیر. منکر، نکیر حالمزی
صورار. بونلرک کافه سی بزی امتحان ایچوندور.
ا کر خیر ایشلرک، نماز قیلدق.

نفسک خلافت حرکت ایتدک ایسه اوقار ائلق
مزار بزمه کلستان اولور. یوقا کراشمز،
معصیت و فسق ایسه قبرمز جهنم کسلیلر.
برقاج هفته صباح، اقشام دوستلر
کریه ایله همدم اولورلر. برقاج جمعه
کیجه سی ده اودم دیا اوله رق اوج درت تپشی
حلوا پیشیروب فقرایه طاغیدرلر.

حلیله محترمه نک عدتی منقذی اولوب
باشقه سیله ازدواج ایتمک سودا سنده بولور.
اولطف صورتز طوبراق آلتنده
قالیر. اوقوی جسممز بر آوج کیمک اولور.
مزار مزک طوبراغندن کر بیج یاسیلر.
او خاک و خشت کر میدجیلرک مدار استفاده سی
اولور.

اوزر مزدن بک چوق زمان سرور ایدر،
بعضاً بهار، بعضاً خزان اولور. جناب
حقک حکمی کائناتک هر ذره سنده فرما
نفرما اولور.

تکلم واستماعدن واعمال قیجهدن
هر نه وارسه موقف محاسبه ده برر بر میدانه
قونور. میزان عدالت قوریلور. بر طاقی
خفیف، بر طاقی آغیر کلیر. هر کس کندنی
اعمال حسنه و قیجهدنه نظر ایدر، کیجی
غمکین، کیجی شادمان اولور.

جهنمک اوزرینه صراط کور یسینی
قورارلر. هر کیم کچر سه مقیم فردوس اعلا،
کچرکن آیاغی سور چوب ده دوشر سه عذاب
ابدی یه مبتلا اولور.

جهنمک حرارتی اشراری جذب ایدر.
احراره حقک عنایتی سایه بان اولور. آی
کبی اولان چوق چهره لر حجابندن قاراریر،
اوق کبی اولان چوق قامتلر قورقیدن کان
کبی اولور. چوق فقیر کیمسه لرک — علو
قدری جهتیه — یری جنت اعلی عشرت سیرایی
اولور. چوق غمناک اختیار کلشن آرزوده
جنت قوقوسنی طویوب کنجیلر. اسیر
نفس و هوا اولان مسکین او مقامده صدهزار
غصه ایله کرتار ذلت اولور.

جناب حقک مطیعلر ایچون کشیده
ایلدیکی ضیافتده عاصی نصل بولنه بیلیر؟
خرم آبادامن وعیشده بر کیمسه نک کولکی
مسروردرکه حقک خوان کرمنده مهمان
اولور.

بو، صاحب دولت کاریدر. آنی کیمسه
یقیناً بیلمز. سعدی! او حلاله سکا خلد برین
نصل یقین اوله بیلیر؟

مترجمی: شیخ وصفی

بود شیخ سعدینک دیوانندن مترجمدر:
برکوپک برکوپکه فلکدن شکایت
ایدوب دیدی که:
بنی کورمز، میسک که نصل برکشته حالم

و مسکینم. نه قوشلر کی یووام، نه ده قارنجیه
لر کی بیه حکم وار؟ قناعت بکاو صف اولدی،
حلم ده آیین و برلر سه یرم. و برملر سه
طار ارب کیدرم. انسانلر کی غضوب
اوله رق او طورم. بنم نه قیشین ذخیره
وار، نه ده یازن ذوق. بکن سنه کی پوست
بکا کفایت ایدر. کین ایله بیک طاش
آتارلر، بر یرمه کلوب دوشر سه ده اظهار
غضب ایلمم. ریاضت و خلوت ایچون
مقام اتخا ایتیم. چونکه یاناغم کریدیم،
یا صدیق ده طاشدر. لندن برلقمه ییدیکم
کیمسه ذوکر سه ده خوشدر. بعده آتی
کوزه دیرم. کدی کی خلقک لندن برشی
قایم. لقمه دوشر سه یرم. یرم مقام رضادر،
اوراده کیم بولنور؟ یانده کلسنتان ایله
کوبره لک برابر در. آرسلان ده بنده اولان
صفته متصفدر. نه یاییورم که طاشه، نفرینه
لایق کوریلورم.

اوبر کوپک جواباً دیدی که:
بوندن زیاده کندی اوصافکه دائر
سوز سولمه. چونکه سنک وصف کدن لسان
تحسینم حیرتده قالدی. بواکی خصلت
ملعونه بنم ایچون الیرر: سنی غریب
دشمنی و جیفه خوار کوریلورم.

شیخ و صفی

الکلیز ادبیاتی نمونه لری:

یتیم چو جوق - { میسیسی اوپی }
طوریکز، افندم، الله عشقنه طوریکز ده
شوبد بخت، بی کس چو جوقک سر گذشت
فجیعنی دیکلیکز. آه! هیچ شبهه ایتیمورم که
حال حزنم مرمتیکزی جاب ایدر. رنگ
رومی بویه صولدوران هب احتیاجدر.
بر زمانلر، بنده بروالدنک مدار افتخاری
و بر پدرک امید آتی و سعادت ایدم!
(نیل) محاربه سنده پدرمی غائب ایتدم.
شمی بن یتیم بر چو جوقم ..

§

بوزواللی معصوم چو جوق! (نیلسون) ک
مظفریت خبری کلدیکی زمان نه قدر
سویتمشدی! صوقاقلری خنجا خنچ طولو
غلبه لکی آر سندن عادتاً او چارق اولرده
اجرا ایدیلن شهر آینلری بشاشته تماشا
ایدیوردم. بونشاطمی کوزمکه تحمل ایده مین
والدم بی اوه کوتورمک ایچون اجبار
ایدیوردم. چونکه بومظفریت بنم
پدرمک حیاتیله صاتون آلمش، بی بی چاره
بر یتیم چو جوق بر اقمشدی.

§

خلقک یوکسک، سورکلی شاباشلری.
آقیشلری آر سنده والدم فرط تأثر
وهیجاندن تیره رک قولاقلرینی طیق یوردی.
خالالوجه و غیر خلق «مسرت! مسرت!»
دیه خاقیریشیورلر. والدم بوشهر آینه
کوزیاشریله اشتراک ایله یوردی.
«هر کس اعلان شادمانی ایتدیکی حالده
سن نیچون آغلا یورسک؟» دیه خاقیردم.
او، بی نفرینه باصدی، اویدی وضعیف
بر صدا ایله: «بنم زواللی یتیم، چو جوق!»
دیدی ..

§

یتیم چو جوق نه دیمکدر؟ دیه صوردم.
بردنبره نفسی کسیددی. کوزلری قبانیدی؛
— امداد! دیه فریادلر قویاردم. فقط آه!
اولوم کوزلرینی ابدیاً یومدرمشدی!
اوزماندن بری نه مختلر، مشقتلر چکدم.
بونق نقل ایتیه حکم، فقط آرتق بروالدنک
مدار افتخاری بر پدرک امید آتییی و سعادت
دکم.
آه، افندم! شمدی بر یتیم چو جوقک
نه اولدیغنی بک اعلا او کړندم!

§

آه، لطفکیزله پرورشیا اولسه!
خیر، افندم آزارلایمکز، بکا اعتماد
ایدیکز، اتمکی دینمک دکل، عرق
جینمکه قازانق ایسته یورم. کیمجینک
یتیم چو جوقنده وقار و حیثیت واردر.
آغلا یورسکز، بونکه نه سولیمک
آرزو ایدیورسکز؟ بکا البسه، اکم
خدمت و یرم جکسکز دکی؟
باقکیز سوکیلی ابونیم باقکیز! بی کس
اولادیکزی کوریکز.

مصطفی کمال

تراجم حیات

[بکن نسخه مزدن مابعد]

ابن فارض

والحاصل ابن فارض؛ اک رقیق، اک
مهینج، اک مهتر، اک تأثر بخش؛ حسابات
عاشقانه نک بر مظهر بی مثالی ایدی.
جذبه داران الهیوندن اولدیغندن دائماً حال
وجدده بولنوردی. فیض بی پایان قدرندن
جهه ذی کمال عارفانه سنده پارلایان پرتو
رخشنده ولایت هر تریه کیتسه حضاری
عرض تعظیمه دعوت ایدردی. بالایش
صدر احترامی اولدینی مجالسده هیبت
و وقار اطواری ارکان مجلسه بر مهابت

ساکنانه بخش ایلر؛ هر کس نظر بر
زمین سکون و ادب اوله رق حضرت
شیخک کلام حکمت انجمنه عطف کوش
هوش ایتمه مجبور اولوردی. عصرینک
اکبری، اشرافی بزم فیض الفتنک
مداومین خاصندن ایدی. مقام عارفانه لرندن
چیققدقلری وقت انشای طریقه مشتاق
دیدار ذی وقارلری اولان بک چوق
تشنکان معرفت اکسیر زلال التفاتلریله
دلسیر عاطفت اولور؛ رهگذارلرنده دست
بر سینته احترام اولان اهالی تقیل دست
معالی پیوستلری کندیلری ایچون سرمایه
سعادت؛ حقارنده استجلاب دعای
خبریه لری باعث فوز و سلامت بیلیرلردی.
ابن فارض؛ تاریخده موفقیات
جهانگیرانه سیله مهاجمات صلیبونه قارش
غایت بر شهرت فاتحانه بر اقمش اولان
داهی؛ شهر صلاح الدین ابونیک مصرده
تأسیس ایلدیکی دولت ابونیه زماننده
یتشمش، اصل شعله اشتیاری ملوک
ابونیه نک بشنجیسی اولان صلاح الدینک
برادرزاده سی «ملک الکامل ابو المعالی
ناصرالدین محمد» زماننده بارقه نثار عیون
اولمغه باشلامشدر. ملک کامل دمیاطی
ضبط ایتیم اولان صلیبونی دخی موفق
اولمسیله خطبه وادیاتده ید طولی
صاحبی؛ محب علما بر ذات اولوب سرانی
مجمع فضلا و ادبا ایدی. زماننک قطب
ذی وقار فضائل اولان حضرت شیخک
کالات علمییه و تأییدات معنویه سندن بک
چوق استفاضه و استفاده ایتمشدر،
کندیسنک غنای طبعی بر کمال اولدیغندن
تحصیل امور دنیویه رغبت ایتمز؛ کسه دن
بر شی آمازدی. حتی بر کمره ملک
کندیسنه بیک دنار کوندزمش اولدینی
حاله قبول ایتمه مشیدی. حضرت شیخ،
محبت الهیهده افشای وجود ایدن ارباب
زهد و صلاحدن اولوب مدت عمرینی
عبادات و طاعاته حصر ایلیمشیدی. بعضاً
کندیسنده بر طاقم جذبان حاصل اوله رق
کندی غائب ایدر بر هفته بمضاً اون
کون بر شی نیوب ایچمکسزین متادیا حال
استغراقده قالدقندن صکره افاتیاب اولور؛
بو ائساده کندیلرندن بک چوق اشعار
عاشقانه سنوح ایدردی. «آلی یوز یقی
متجاوز بولنان قصیده تأثیه لرینی بو کبی
حالات عقیلرنده ترتیب و نظمه موفق
اولمشلردر. حضرت شیخ؛ بو قصیده یه
اولا «انفاس الجنان و نفاس الجنان»
دها صکره «لواج الجنان و رواج الجنان»

تسمیه ایتیم ایتسه بالاخره رؤیا سندم
حضرت پیغمبرک تعلیمیله «نظم السلوک»
نامی و یرمشدر. ابن فارض، اواخر
عمرینه قریب قاهره دن مکّه مکرمه یه
کیدرک او جهان مقدسه نک طاغیرینی؛
وادیلرینی الحاصل هر طرفی کیجه لی
کوندوزلو کز مکّه بو وجهله وظائف
مرتبه عبودیتکارینی بر قات ده ایتا
ایتمه باشلامشدی. حتی بونی تلمیحا
تأثیه صغراسنده: «مسکن و اقامتگاهمی
آرتق اوومره تبدیل ایتدیکمدن اوله
حالی و شوریده یرلره میل و سکونم واردر.
جمعیلی یرلردن توحش ایتدیکم قدر
حیوانات بریده دن خوشلاقمده و آنلرله
انسیت ایلیمکده یم» مآلده اولان:

«خلی بعد اوطحانی سکون الی الفلا»
«وبالوحش انسی ان من الانس و خشتی»
یتقی سولیمشدر. والحاصل بر قاج دفعه ل
پیاده اوله رق حجه کیدوب کیش واکثریا
زهد و سیاحتله وقت کچیرمشدر.

ابن فارضک هر شعری بر محبت
لاهوتینک آهنگ سرورندن متشکلدر.
بر حس شاعرانه ایله متحسس اولان
هر طبعی انبساطه کتیرر. مکمل دیوانی
واردر. بر چوق شرحلری اولان قصیده
تأثیه سیله قصیده حمیه سی اک زیاده شهرت
بولان اشعارندن در. حضرت شیخک
شعرده بر طور خاصی واردر که قابل
تقلید دکلدر.

ابن فارض؛ ۶۳۲ سنه سی جمادی
الاولاسنک ایکنجی صالی کونی وفات
ایتیم ایرتسی کونی وصیتی موجبنجه
قراقرده جبل مقطم اتکنده کائن مسجد
عارض خطیرنده دفن اولنمشدر. مرحوم
مشارالیه غایت خشوع و تواضع ایچنده
وقار و مهابت کوسستر، اخلاق حمیده
ایله متصف؛ هر درلو فضائل انسانیه یی
جامع، بر وجود عالی ایدی. مناقب
جلیله لری زیور السنه خواصدر. زیارتکام
انام اولان مرقد عارفانه لری مصرک اک مشهور
مقامات مقدسه سننددر. ابن فارض؛
وجهی ملینج، لسانی فصیح؛ جسمی
نخیف، کندیسی لطیف حب الهده
قانی بر عارف بی مدانی ایدی. «رحمة
الله علیه رحمة واسعة و نور قبره نوراً»
ساطعا

نافذ پاشا حفیدی

نافذ

